

2010-08-19

Dnr BY 2010/195

LUNDS
UNIVERSITET

Rektor

De delar som reglerar miljö är upphävda och regleras i rektors beslut *Ansvar och delegering inom miljö och hållbar utveckling, 2022-04-14 (Dnr 2022/825)*.

De delar som reglerar arbetsmiljö och brandskydd är upphävda och regleras i rektors beslut *Lunds universitets föreskrifter om fördelning av uppgifter inom arbetsmiljö och brandskydd, 2020-12-03 (Dnr STYR 2020/2069)*.

Föreskrifter om fördelning (delegering) av arbetsuppgifter och beslutsbefogenheter inom arbetsmiljö, miljö och säkerhet* vid Lunds universitet

* Med säkerhet avses miljö- och arbetsmiljöpåverkande säkerhetsaspekter, För övriga säkerhetsaspekter se Säkerhetspolicy för Lunds universitet 2009- 2012, dnr LS 2009/448

Med stöd av 3 kap. 9 § högskoleförordningen (1993:100) föreskriver Lunds universitet följande.

Beslutets bakgrund

Universitetsstyrelsen har i tidigare beslut fastställt ansvars- och arbetsfördelning inom universitetet¹ och rektor har fastställt fördelning av beslutsbefogenheter². Detta beslut *reglerar närmare* ansvarsfördelningen när det gäller arbetsmiljö, miljö och säkerhet samt ansvarsfördelningen vid arbetsenheter som inte följer den traditionella organisationsstrukturen.

Fördelning av organisatoriskt ansvar

Flera lagar och förordningar inom området arbetsmiljö, miljö och säkerhet ställer krav på att det ska finnas en *tydlig* fördelning av ansvaret inom en organisation, dvs. en fördelning av arbetsuppgifter, vid alla arbetsplatser och verksamheter³. Med uppgiftsfördelningen ska följa de befogenheter och resurser som krävs. Befogenheter gäller rätten att fatta beslut och vidta åtgärder, resurser är ekonomiska medel, tillgång till personal, utrustning, lokaler, tid och kunskap. Arbetsgivaren/verksamhetsutövaren har dock alltid, oavsett uppgiftsfördelning, ett grundläggande ansvar för att uppgiftsfördelningen fungerar på ett tillfredsställande sätt i verksamheten.

Lagstiftningen uppmärksammar också de risker som kan uppstå då flera verksamhetsutövare har anställda på ett gemensamt arbetsställe och ställer krav på att när två eller flera samtidigt driver verksamhet på ett gemensamt arbetsställe, ska de samråda och gemensamt verka för att åstadkomma tillfredsställande skyddsförhållanden⁴.

¹ Föreskrifter om Lunds universitets indelning i områden samt ledningsorgan för dessa m.m., LS 2009/85

² Föreskrifter om fördelning av beslutsbefogenheter, LS 2009/85. Föreskrifter om institutioner; dnr IA 32 11 332/93 och 2002-05-15 (upphävande av beslut avseende punkterna 7-9)

³ Arbetsmiljölagen 1977:1 160, 3 kap 2a §, AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete Miljöbalken 1998:808, 26 kap 1§.

Förordning SFS 1998:901 om verksamhetsutövares egenkontroll
Lagen om skydd mot olyckor, SFS 2003:778

⁴ Arbetsmiljölagen 1977:1160, 3 kap 7 d, e ,g §, Förordningen om egenkontroll (SFS 1998:901)

En fördelning av ansvaret är också en grundförutsättning för att ett fungerande ledningssystem för arbetsmiljö, miljö och säkerhet ska kunna byggas upp. Detta beslut fördelar även arbetsuppgifterna inom universitetets ledningssystem för arbetsmiljö, miljö och säkerhet.

Beslut om fördelning av arbetsuppgifter inklusive beslutsbefogenheter inom arbetsmiljö, miljö och säkerhet

Universitetsstyrelse och rektor

Universitetsstyrelsens uppgift är att besluta om frågor som berör det övergripande och långsiktiga miljö-, arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet. Universitetsstyrelsen ska besluta om en övergripande policy som anger universitetets långsiktiga ambitionsnivå i miljö- och arbetsmiljöledningsarbetet. Det är också universitetsstyrelsens ansvar att följa upp resultatet av universitetets arbete med dessa frågor.

Rektor, och inför rektor förvaltningschefen, har det yttersta ansvaret för universitetets arbetsmiljö, miljö och säkerhet samt en allmän tillsynsplikt av miljö- arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet inom universitetet. Det är rektors ansvar att utarbeta och implementera de interna föreskrifter (rutiner) som behövs för ledning och tillsyn av områden, institutioner och andra arbetsenheter. Det åligger också rektor att besluta om mål och handlingsplaner för universitetets miljö- och arbetsmiljöledningsarbete liksom att besluta om fördelning av arbetsuppgifter inom arbetsmiljö, miljö och säkerhet. Vidare är det rektors, och förvaltningschefs, uppgift att följa upp områdenas arbetsmiljö-, miljö- och säkerhetsarbete samt att ansvara för att lokaler som upplåts till institutioner och enheter uppfyller miljö- och arbetsmiljölagstiftningen vid upplåtelse tillfället.

Områdesstyrelse och dekan

Områdesstyrelsernas uppgift är att besluta om områdets övergripande och långsiktiga arbetsmiljö-, miljö- och säkerhetsarbete. Det är också områdesstyrelsens uppgift att följa upp resultatet av områdets arbete med dessa frågor.

Dekanus har ett övergripande ansvar för arbetsmiljö, miljö och säkerhet inom området. Det är dekanus ansvar att utfärda föreskrifter och rutiner som är övergripande och specifika för området och som behövs för ledningen av områdets institutioner och andra arbetsenheter. Det åligger också dekanus att ta fram handlingsplaner för att uppnå beslutade mål inom området samt att följa upp institutionernas arbetsmiljö-, miljö- och säkerhetsarbete.

Institutionsstyrelse och prefekt

Institutionsstyrelsen beslutar om riktlinjer för institutionens miljö-, arbetsmiljö- och säkerhetsarbete. Det är institutionsstyrelsens ansvar att besluta om en policy som anger institutionens långsiktiga ambitionsnivå i miljö- och arbetsmiljöledningsarbetet. Det är också institutionsstyrelsens ansvar att följa upp resultatet av institutionens arbete med dessa frågor.

Prefekten har ansvaret för institutionens arbetsmiljö, miljö och säkerhet samt en allmän tillsynsplikt av miljö- arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet inom institutionen. Det är prefektens ansvar att utarbeta och implementera de rutiner som behövs för ledning och tillsyn av verksamheten. Det ligger också på prefekten att besluta om mål och handlingsplaner för institutionens miljö- och arbetsmiljöledningsarbete liksom att besluta om fördelning av arbetsuppgifter inom arbetsmiljö, miljö och säkerhet.

Prefektens ansvar gäller för anställda såväl som för studerande. I de fall den studerande har sin utbildning förlagd till olika institutioner är det prefekten vid respektive institution som har ansvar för den studerandes arbetsmiljö, miljö och säkerhet, på samma sätt som för de anställda inom institutionen.

Om institutionen har en sådan storlek eller organisation i övrigt att prefekten inte har möjlighet att utöva sin tillsynsplikt inom området arbetsmiljö, miljö och säkerhet, så ska prefekten fördela det organisatoriska ansvaret inom institutionen. Med en sådan fördelning ska alltid följa de befogenheter och resurser som krävs. Uppgiftsfördelningen ska vara sådan att det tydligt framgår vem som har det organisatoriska ansvaret för både anställda och studenter. Beslut om fördelningen av det organisatoriska ansvaret ska dokumenteras skriftligt.

Andra arbetsenheter än institutioner

(Sektioner, kanslier och andra typer av arbetsenheter)

För *arbetsenheter inom förvaltningen* har förvaltningschefen ett ansvar som motsvarar dekan. Sektionschefer och kanslichefer/motsvarande har ett ansvar som motsvarar prefekt.

Vid *arbetsenheter utanför förvaltningen* som kan likställas en institution har förstandare/motsvarande ett ansvar som motsvarar prefekt och om det finns en styrelse får den samma ansvar som en institutionsstyrelse.

Samordningsansvar vid gemensamma arbetsställen

(Centrumbildningar och andra typer av gemensamma arbetsställen)

Om flera institutioner har verksamhet på ett gemensamt arbetsställe och har gemensamma fysiska resurser finns behov av samordning för att säkerställa att ansvarsfördelningen är tydlig och klar för alla som är verksamma vid det gemensamma arbetsstället. *Vid varje gemensamt arbetsställe ska därför en samordningsansvarig utses och gemensamma rutiner utarbetas.* Samordningen avser endast den fysiska miljön och ska fokusera på de risker som kan uppstå då flera verksamhetsutövare har anställda på ett gemensamt arbetsställe.

Överenskommelse om samordningen skall dokumenteras skriftligt (exempelvis när verksamma vid arbetsstället tillhör olika institutioner/motsvarande har olika områdestillhörighet eller vid centrumbildningar) mellan de parter som är delaktiga. Detta för att säkerställa att ansvaret för arbetsmiljö-, miljö- och säkerhet blir tydligt och att tillsynen av verksamheten kan upprätthållas.

Följande uppgifter bör bland annat ingå i åtagandet om samordningsansvar:

Ansvariga ska utses som har till uppgift att:

- utarbeta lokala föreskrifter och rutiner för den gemensamma verksamheten
- tillse att lagstadgade förteckningar och register finns för den gemensamma verksamheten
- tillse att samtliga berörda får information om rutiner, föreskrifter, handhavande, fel och risker
- informera berörda prefekter/motsvarande om inträffade tillbud eller annan avvikelse
- systematiskt undersöka, bedöma och åtgärda brister och risker i ärenden som gäller arbetsmiljö, miljö eller säkerhet

Respektive prefekt/motsvarande ansvarar för att information ges till den samordningsansvarige om planerad verksamhet, installation av utrustning etc. som kan påverka miljön vid det gemensamma arbetsstället.

Slutligen är det dock viktigt att komma ihåg att även om en uppgiftsfördelning genomförts så kvarstår alltid arbetsgivarens/verksamhetsutövarens grundläggande ansvar, vilket innebär att denne måste ha tillsyn över att uppgiftsfördelningen fungerar på ett tillfredsställande sätt i verksamheten.

Ikraftträdandebestämmelser

Dessa föreskrifter träder i kraft den 19 augusti 2010, då Lunds universitets beslut om fördelning av arbetsuppgifter och beslutsbefogenheter inom arbetsmiljö, miljö och säkerhet (beslut av rektor den 29 januari 2004, diarienummer I C 59 530/2004) upphör att gälla.